Dinsdag 3 October 1944. DAGBLAD 61ste Jaargang No. 4324

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog. Redactie-adres Conscientiesteeg 27, telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Conscientiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Felle strijd in Limburg en Brabant

Krachtig verzet in de Siegfried-linie.

Het verzet in Warszawa ten einde?

VORDERING VAN DRIE KILOMETER.

door

HAL BOYLE

Het Noordamerikaanse eerste leger kwam drie kilometer vooruit in de Siegfried-linie langs een front van 10 kilometer ten Noorden van Aken.

Hodges' voetvolk en tanks dreven een nieuwe stalen wig van drie kilometer door de Siegfried-linie tussen Aken en Geilenkirchen in een der grootste aanvallen van lucht- en landstrijdkrachten van de Europese oorlog in verwoede gevechten, die zich nog uitbreiden.

Officieel werd om 17.00 uur gemeld, dat het voetvolk, welks aanvallen voorafgegaan werden door een bombardement door honderden middelzware en lichte bommenwerpers en vergezeld gingen van een gordijnvuur uit honderden veldkanonnen, reeds ongeveer 400 meter voorbij de spoorlijn tussen Aken en Geilenkirchen kwam na de rivier de Worm overgestoken te zijn onder een hevig vuur van kleine wapenen.

„Zij gaan nog langzaam vooruit en ondervinden een hevige tegenstand van vijandelijke kazematten, geschut en mortiertiervuur", zeide een staf-officier. De grootste stoot werd gegeven van een breed front, dat ten Noorden van Aken liep. De Noordamerikaanse strijdkrachten vielen op nog twee punten aan langs het opgelaaide slagfront en de genietroepen sloegen venijnige vijandelijke tegenaanvallen met twee compagnieën af ten Noorden van Rötgen, de eerste stad, die in Duitsland genomen werd door de Noordamerikanen.

Een tweede Noordamerikaanse aanval werd s' morgens om 6.30 uur door een pantsercolonne bij Overloon in Nederland langs een front ten Westen van de Maas. In een derde aanval drong de Noordamerikaanse ruiterij langzaam vooruit tegen een hardnekkige nazie-weerstand te Havert in Duitsland nabij de Nederlandse grens ten Noord-Westen van Geilenkirchen.

De Noordamerikanen moeten vechten om elke meter gronds en vorderen langzaam achter een rollend gordijnvuur dat ten doel heeft de nazies in hun vossenholen te houden (Hoofdkwartier van het Noordamerikaanse 1e leger, (AP) 2.10).

HET COMMUNIQUE VAN WEST-EUROPA.

„Ten Noorden van Aken hebben het voetvolk en tanks aanvallen gedaan. Zij trokken over de rivier de Worm [linkerzijrivier van de Roer], maar ontmoeten nog veel weerstand van vijandelijke kazematten, grof geschut en mortiervuur. Ten Westen van Hurtgen werd een vijandelijke tegenaanval bedwongen zonder dat wij terrein verloren. Op de oversteek van de Worm volgde een zwaar bombardement van de beschuttende ring van grof geschut bij Aken door middelzware en gevechtsbommenwerpers bijstand door de kanonstellingen en troepenconcentraties aan te vallen, vooral op de verbindingslijnen. Andere gevechtsbommenwerpers richtten zich op knooppunten van het verkeer in het Ruhr-gebied en in Nederland. Ongeveer 1200 begeleiden zware bommenwerpers vliegtuigen vielen doelen aan in de omgeving van Kassel, Keulen, Hamm.

Hierbij gingen 12 bommenwerpers vliegtuigen en 7 gevechtsvliegtuigen verloren. Ook werden vannacht de vervoermiddelen in Noord-West Duitsland weer aangevallen. Wat de wig in Nederland betreft, die zowaan wij verschillende kilometers vooruit in de richting van Meijel [vlak over de Limburgse grens aan de Deurnesse Vaart].

Overloon werd bevrijd [Overloon staat bijna op geen enkele kaart, omdat het gemeentelijk een onderdeel is van Maashees. Op de Bos-atlas ligt Maashees ten Zuiden van Boxmeer aan de Maas; Overloon ligt juist aan de andere zijde van de spoorlijn, het staat wel op de Shell-Autokaart van Nederland, blz. 20]. Verschillende vijandelijke tanks werden hier vernield en vele antitankkanonnen werden buiten gebruik gesteld. Wij zijn hier in gevecht gewikkeld met sterke vijandelijke troepen.

Ten Zuid-Oosten van Arnhem hebben middelzware bombardementsvliegtuigen sterke punten aangevallen. Gevechtsvliegtuigen en gevechtsbommenwerpers verleenden bijstand aan de grondtroepen. Aan de Westzijde van de wig hebben wij onze greep op de Noordelijke oever van het Kanaal van Antwerpen naar Turnhout verstevigd ten Westen van Sint Leonarts [een heel klein dorpje ten Noorden van Antwerpen, het is te klein voor de gangbare kaarten, maar onder zijn Franse naam St. Léonard staat het op het Amigoe-kaartje van gisteren].

Ten Noorden van Turnhout werd ook vooruitgang gemaakt.

In het Zuid-Oosten van Luxemburg zijn wij tot in de buitenwijken van Grevenmacher aan de Moezel gekomen. Ten Noord-Oosten van Nancy is het Bos van Gremecy gezuiverd. In de sector bij Epinal trekken onze troepen op een aantal plekken voort tegen straffe tegenstand in.

Verder naar het Zuiden werd Ronchamp, ten Westen van Belfort, bevrijd. Pogingen van den vijand om versterkingen aan te voeren naar zijn vooruitgeschoven eenheden werden met zware verliezen voor den vijand belet" (Geallieerd hoofdkwartier, (AP) 3.10).

POOLSE WEERSTAND IN WARSZAWA GEEINDIGD?

De weerstand in Warszawa is geëindigd, aldus beweerde de Duitse radio. Voorts werd gezegd, dat het laatste weerstandscentrum in de stad, hetwelk zich op een punt tot de rivier de Wisla uitstrekte, hedenmorgen capituleerde. De Polen zouden getracht hebben contact te maken met de Russische strijdkrachten aan de overzijde der rivier, doch deze poging zou verijdeld zijn door het Duitse geschut (Londen, (AP) 3.10).

DE POLEN ONTKENNEN.

Het Poolse Hoofdkwartier in Londen maakte bekend, dat de strijd in Warszawa slechts tijdelijk gestaakt is om de ontruiming van de burgerbevolking toe te staan. Als volgt luidt het communiqué van Generaal Bor (Tadeusz Komorowski) gelijk bekend gemaakt door het Poolse Persbureau:

„Tijdens de dag van 2 October beperkte de strijd zich tot kleine schermutselingen in het centrale deel van Warszawa. Overeenkomstig een overeenkomst tussen de Duitse militaire overheden en het Poolse Rode Kruis in Warszawa vindt een massa-ontruiming van de burgerbevolking plaats. Wij hebben een groot tekort aan medische voorraden. Onze voedselvoorraden zijn geheel uitgeput."

Een militaire zegsman zeide, dat contact gemaakt werd met het ondergrondse leger na het bericht van Warszawa's overgave. Men vecht vooral in het centrum van de stad waar de regeringskantoren gelegen zijn. Het Hoofdkwartier gaf toe, dat de tegenstand in Zoliborz, in het Noordelijk deel van de stad, Maandag eindigde, terwijl de strijd in Mokotow, in het Zuiden, Vrijdag eindigde. De resten van deze strijdkrachten voegden zich bij de troepen in het centrum. De omvang van deze strijdmacht werd door de Polen oorspronkelijk op 10.000 man geschat (Londen, (AP) 3.10).

HET VERZET IN WARSZAWA TEN EINDE?

Daniel de Luce seint uit Moskou:

Warszawa's tragische strijd om de bevrijding, welke naar schatting meer dan een kwart milloen levens gekost heeft, is ten einde gekomen met de gemelde opdracht van Generaal Bor aan de troepen om zich over te geven. Enkele troepen zouden evenwel deze order in de wind hebben geslagen en vluchtten naar de rechteroever van de Wisla, welke in Russische handen is. Sommige afdelingen hebben reeds de Russische linies bereikt en anderen breken thans door, doch zij, die zich neerleggen bij de capitulatie, welke door Kolonel Monter namens Bor tot stand gebracht werd, zouden met hun wapenen worden gevangen genomen door den vijand (Moskou, (AP) 3.10).

LUCHTAANVALLEN IN WEST-EUROPA.

door

HENRY JAMESON.

Het Geallieerde lucht-offensief rolt voort met recordbrekende snelheid en hedenmorgen bevonden zich weer bommenwerpers boven het Reich nadat Mosquito's van de Raf in de afgelopen nacht een hunner beste ondernemingen uitvoerden in het maanlicht. Treinen in Duitsland en Nederland moesten het vuur ontgelden. Behalve, dat 51 goederentreinen, 9 schuiten en 5 motortransporten werden doorzeefd deden zij een nazie-treiler aan de grond lopen op de Nederlandse kust en bombardeerden zij een kleine fabriek in het Westen van Duitsland. Geen der bommenwerpers ging verloren. De meeste treinen werden stuk geslagen in de Ruhr-vallei, waardoor de meeste voorraden naar het Duitse leger aan het front gaan. Acht treinen werden gevat op de hoofdlijn tussen Emmerik en Gladbach, vier ten Noorden van Koblenz en zeven nabij Osnabrück.

Middelzware bommenwerpers die de Duitse defensies langs de Siegfried-linie gisteren de volle laag gaven bij de aanvang van de aanval van het 1e leger nabij Aken, gingen voort om goed steun te bieden aan de grondstrijdkrachten.

Meer dan 2500 Geallieerde vliegtuigen zwierven gisteren overdag onbelemmerd door de lucht boven Duitsland. De enkele vliegtuigen van de Luftwaffe, die in paren of alleen vlogen, vermeden luchtgevechten. Vier ervan werden vernield door gevechtsvliegtuigen van Groot Brittannië's luchtverdediging, die hun eigen kusten verlieten en doordrongen boven Duitsland en Nederland. Drie Duitse driemotorige vliegboten werden vernield bij een verrassende aanval op haar basis aan de Baltische Zee (Geallieerd Hoofdkwartier, (AP) 3.10).

DE SPOORWEGSTAKING EEN SUCCES.

Aneta meldt:

De Nederlandse Regering heeft aan de bevolking van Nederland gevraagd om de spoorwegstaking voort te zetten en heeft vergoeding beloofd aan degenen, die schade zullen lijden door de nazies om hun aandeel in de staking.

De Regeringsboodschap werd door Radio-Oranje uitgezonden.

„Het stil zetten van het spoorwegverkeer in Nederland", heette het in deze uitzending, „heeft der oorlogvoering van de Geallieerden in Nederland veel nut bewezen. Daarom vraagt de regering de staking voort te zetten door het gehele land. Berichten bereikten ons uit Nederland, waaruit blijkt, dat het volk daar ook niet wenst op te geven na de vastbesloten wijze, waarop de staking ingezet werd, ondanks de onmenselijke represailles, waarmede de stakers worden bedreigd. De regering zal er zeker op letten, dat de schuldigen niet hun welverdiende straf ontlopen en dat de zorgen van hun slachtoffers zoveel mogelijk verzacht zullen worden.

Voor het ogenblik is er maar één wachtwoord: Houdt vol tot de dag dat de vijand uit het land verdreven is."

De spreker waarschuwde alle spoorwegarbeiders en hun gezinnen — hij legde de nadruk op gezinnen — om onder te duiken en zo represailles te voorkomen.

De Associated Press meldt:

Een zegsman deelde mede, dat de algemene spoorwegstaking, welke door de Nederlandse regering bevolen werd als steun aan de Geallieerde militaire verrichtingen een volledig succes is, doch „tragische" toestanden opvert onder de burgerbevolking. Hij zeide, dat er honger geleden wordt als gevolg van de staking en dat de gas- en electriciteitsdiensten waarschijnlijk niet langer dan twee weken nog zullen kunnen worden voortgezet. Vele spoorwegarbeiders hebben zich gevoegd bij de ondergrondse beweging of houden zich schuil en de Duitsers nemen meedogenloze maatregelen, waarbij zij vele arbeiders executeren en gijzelaars nemen uit de vrouwen en gezinnen van hen, die verdwenen zijn (Londen, (AP) 2.10).

DE MANNEN DIE BIJ ARNHEM VOCHTEN.

Generaal Majoor R. E. Urquhart, die het bevel had over de Britse luchtdivisie bij Arnhem, zeide, dat de mannen die ontsnapten het geen 24 uren langer hadden kunnen uithouden. Ongeveer 2000 van de 8000 man, die op 17 September neerkwamen bij Arnhem in een vruchteloze poging een bruggenhoofd te vestigen, wisten zich over de Neder-Rijn terug te trekken.

„De Noordamerikanen gedroegen zich werkelijk keurig, gezien het hevige afweervuur, om ons van voorraden te voorzien", zeide de Generaal.

„De Duitsers bleven op ons schieten. Wij konden afrekenen met hun voetvolk, maar niet met hun tanks. Zij kwamen gewoonlijk de straat af en sloegen elk huis tegen de grond. Een van onze afdelingen poogde de brug te houden en een andere trok de stad binnen. Geen van deze mannen ontsnapte".

Op zeker moment bij de gevechten in de buitenwijken van Arnhem, zo vertelde de Generaal gebruikten de Duitsers en Britten hetzelfde hospitaal tegelijk voor de gewonden. De Generaal werd gedurende 36 uren van zijn hoofdkwartier afgesneden en bracht de nacht op een zolder door waarbij hij voortdurend een Duitser met een machinegeweer in de gaten hield, die op 15 meter van de deur geposteerd was (Geallieerd Hoofdkwartier, (AP) 2.10).

VAN DE BALKAN TOT DE BALTISCHE ZEE.

Daniel de Luce seint uit Moskou:

Van de Balkan tot de Baltische Zee verzamelde het Rode leger zijn krachten voor nieuwe aanvallen, waarmede Rusland hoopt de capitulatie van Hongarije te veroorzaken en Riga van de Duitsers te bevrijden.

Voor het eerst sedert het zomer-offensief geopend werd op 23 Juni, gaf Stalins Hoofdkwartier toe, dat er geen verandering plaats vond aan het lange front gedurende de laatste 24 uren. Doch berichten van de Russische pers zeiden, dat de vijand is samengeperst binnen de laatste vierkante kilometers in de sector van Riga. De gebouwen in de Letlandse hoofdstad zouden ondermijnd zijn door de Duitsers en de haven is vol Russen en Letten, die zouden worden gedeporteerd voor dwangarbeid in Duitsland (Moskou, (AP) 3.10).

WILDEN CARUSO'S LIJK STELEN.

Een verijdelde poging van onbekende personen om het lijk van Pietro Caruso te stelen uit de begraafplaats, waar hij terneer lag, is gemeld. Bizonderheden van de poging, die in de nacht van 30 September gedaan werd, zijn niet bekend gemaakt (Rome, (AP) 2.10).

DE BRITTEN OP CHIOS?

De Britse radio zeide, dat het eiland Chios in de Aegeïsche Zee op 390 kilometer ten Noorden van Creta en vlak voor de Turkse kust, bevrijd is van de Duitsers. De Gouverneur, die door de Helleense regering benoemd werd, zou „met groot enthousiasme door de bevolking ontvangen" zijn (New York, (AP) 2.10).

Het nieuws van vandaag.

De troepen van Generaal Hodges hakken heden dieper in de Siegfried-linie na de rivier de Worm — een zijrivier van de Roer — te zijn overgestoken. Gisteravond was men drie kilometer vooruitgekomen langs een front van tien kilometer, doch heden meldt het Geallieerde Hoofdkwartier slechts, dat men op een hevige vijandelijke tegenstand stuit. Het front dat ten Noorden van Aken in Duitsland begint, strekt zich uit door Limburg en ook ten Westen van de Maas door Noord-Brabant. In Limburg en Brabant woeden thans zeer felle gevechten. Het plaatsje Overloon is veroverd en de troepen vorderden ook in de richting van Meijel tegen een krachtige vijandelijke tegenstand. Bij Venraai hebben de Duitsers zoveel mijnen gezaaid als men niet ontmoette sedert de slag in Normandië.

Ten Noorden van Nijmegen maakten de Duitsers voorbereidingen voor een tegenaanval op grote schaal, doch Geallieerde vliegtuigen zetten het gebied van de Duitse concentraties alras om in een dodenakker.

De Canades troepen, die het Kanaal van Antwerpen naar Turnhout overstaken, dringen langzaam Noordwaarts en hebben reeds de Nederlandse grens bereikt.

Langs de rest van het front in West-Europa werd vooral gevochten in de omgeving van Hurtgen binnen Duitsland, voorts bij Grevenmacher aan de Moezel op 16 kilometer van Trier en in Frankrijk in de richting van Epinal.

Als gewoonlijk zegt het Geallieerde communiqué niets over de strijd om de havens, die nog in Duitse handen zijn, zoals St. Nazaire, Lorient en Duinkerken. De Geallieerde luchtmacht blijft zeer actief en in de afgelopen nacht moesten vooral treinen in Nederland en West-Duitsland het ontgelden.

Gezien het succes van de treinstaking in Nederland zal de vijand dus grote moeite hebben om voorraden naar het front te voeren. De treinstaking heeft evenwel ook nadelige gevolgen, aangezien geen landbouwproducten kunnen worden aangevoerd voor de bevolking in de steden en ook geen grondstoffen voor de gas- en electriciteitsfabrieken.

De strijd is vrijwel tot stilstand gekomen langs het Russische front van de Balkan tot de Baltische Zee, aldus wordt uit Moskou gemeld.

De Duitsers van hun kant zeggen, dat het verzet van de Poolse patriotten in Warszawa ten einde is gekomen, doch in Londen zegt het Poolse hoofdkwartier, dat het hier een tijdelijke wapenstilstand betreft om de burgerbevolking te ontruimen. Men gaf echter te kennen, dat in verschillende wijken de Polen voor de overmacht zwichtten.

Dumbarton Oaks gelijkt te veel op de Volkenbond.

De oorzaken waarom de Volkenbond ten gronde ging thans in sterkere mate aanwezig.

Het plan voor de wereldorganisatie, zoals bij de conferende van Dumbarton Oaks ontworpen, vertoont verrassend veel overeenkomst met het algemene schema volgens hetwelk de oude Volkenbond werd opgebouwd. Zelfs de term „Grote Vier" bleef behouden, alleen waren het toen Frankrijk, Groot-Brittannië, Italië en Japan, en zijn het nú de Verenigde Staten, Groot-Brittannië, Sovjet-Rusland en China. Toen mocht Italië dat in de eerste wereldoorlog al een even slecht figuur op het slagveld had gemaakt als in de tweede, naar de pijpen dansen van de andere drie; nú is het China, dat, hoewel deze grote mogendheid niet meer mocht doen aan de preliminaire besprekingen van Dumbarton Oaks, als een enfant terrible de opmerking maakt, dat het hele plan prachtig is, maar wat te doen als nu eens een van de Grote Vier zelf de aanvallende partij wordt? Kies voegde het er terstond bij hierop geen klemtoon te zullen leggen. Als het dit deed, zou het zijn rang van grote mogendheid even snel verliezen als hij aan Frankrijk gegeven werd, toen bleek, dat de stugge, vasthoudende De Gaulle in zijn pink meer karaktervastheid heeft dan een hele batterij geallieerde staatslieden, wien het om opportuniteit te doen is.

Het geharrewar met verongelijkte Kleine naties.

De opzet van Dumbarton Oaks en de Volkenbond is ongeveer gelijk: de Vergadering, die alle overwinnaarstaten als leden omvatten zal, elk met één stem; de Raad die het besturend college wordt en slechts hierin onderscheiden is van de Vergadering, dat hij meer bijeenkomt. Zoals men zich herinnert is er bij de oude Volkenbond al terstond onenigheid ontstaan over de roulerende plaatsen in de Raad en het ziet er maar uit dat dit thans weer het geval zal worden, want Brazilië dat in 1926 uit de Volkenbond trad omdat het geen permanente zetel in de Raad kreeg, heeft nu al bij voorbaat geprotesteerd ook ditmaal niet tot de Grote Mogendheden te worden gerekend. Volgens Time zou Brazilië bij het eerste stel staten zijn, die als kleine natie een roulerende zetel krijgen. Dit is natuurlijk geen oplossing, gelijk aan Duitsland geïllustreerd wordt, dat in 1926 mocht toetreden tot de Volkenbond en een niet-permanente zetel als blijvend kreeg. Voor wie het gehaspel met de vergane Volkenbond niet meer herinneren, zij nog herhaald, dat het aantal niet-permanente zetels toen van 4 op 9 is gebracht en dat Spanje en Polen, beiden ook niet tevreden met de rang van kleine mogendheid, het voorrecht kregen permanent-herkiesbaar te zijn. Zo zaten ze er toch altijd in.

De Verenigde Staten doen thans ook mede.

Een belangrijk verschil met de Volkenbond zal het zijn, dat de Verenigde Staten zullen medewerken. Hoewel Wilson de promotor van de Volkenbondsgedachte is geweest, heeft het Noordamerikaanse Congres er niet aan gewild. In de Verenigde Staten — democratisch — is het Congres de instantie, welke het laatste woord heeft en zeg nemt. Het is daarom goed hierop te wijzen, omdat Roosevelts Atlantisch Handvest eveneens een persoonlijke daad van den Heer Roosevelt is en dus ook niet zonder meer door het Congres behoeft te worden gehonoreerd. Het zou ermede kunnen gaan als met Wilsons Veertien Punten. Wel is het zo, dat de toestand ten aanzien van de komende vredesregelingen geheel anders is dan in Wereldoorlog I. Toen de Verenigde Staten in Wereldoorlog I gingen medevechten, was door middel van geheime verdragen — ook thans worden de wapenstilstandsvoorwaarden aan Italië geheim gehouden, in tegenstelling tot Rusland dat zulke dingen publiceert — de oorlogsbuit reeds verdeeld. Wat dit betreft ziet het er dus naar uit, dat de komende wereldorganisatie meer kans op succes heeft dan die van 1918.

Dumbarton Oaks een oorlogsinstituut.

Er is evenwel één alles beheersende factor, die in 1918 aanwezig was en thans weer: de dwingende macht, de mogelijkheid tot het opleggen van sancties e.d., en dit is het juist wat van de Volkenbond geen vredesorganisatie, maar een oorlogsinstituut maakte en wat Dumbarton Oaks thans ook weer schijnt te worden. Een plan, waarin ruimte is voor de overheersing door een of meer sterkeren, is geen vredesplan, maar een oorlogsinstituut.

Een tegenstelling is bijvoorbeeld de Pan-Amerikaanse Unie — een overigens niet aan alle idealen voldoende organisatie — die zich scherp van oorlogsinstituten onderscheidt doordat zij over geen enkel dwangmiddel naar binnen of naar buiten beschikt. En de mislukking van de eerste Volkenbond is juist hieraan te wijten, dat de artikelen 10 en 16 van het Volkenbondshandvest, waarin de dwangmiddelen van de Volkenbond besproken worden, juist de kiem der mislukking in zich droegen.

Zoals Wilsons tegenstander Lodge het zeide: „deze regeling van de Volkenbond zou niet de vrede van de wereld bevorderen, maar veeleer de tegenovergestelde uitwerking hebben."

En inderdaad, de sancties, zoals het toen heette, zijn een fiasco geworden, dat men thans in het ver verschiet al weer ziet opdoemen, wanneer men ten aanzien van Dumbarton Oaks leest, dat met de eenparige stem der Grote Vier een leger op de been geroepen kan worden.

Want hoe pijnlijk het ook is, de Grote Mogendheden zijn nu eenmaal niet altijd de meest ideaal levende gemeenschappen, geklonken als zij zitten tussen de ketenen der grote industrie, het kapitaal en de strikken der internationale geheime diplomatie. De geschiedenis is er om te doen zien, dat het de kleine mogendheden zijn, die de wereld groot maken.

De wansuccessen der uitblijvende sancties.

Hoe ging het met de Grote Mogendheden in de Volkenbond? Wat deden zij tot het bewaren van de vrede? Terwijl de eerste zitting van de Volkenbond plaats vond, trokken Poolse legers op tegen Kiev. De Volkenbond deed niets, want de grote mogendheid Frankrijk was hier financieel in betrokken. Griekenland en Turkije voerden oorlog. Niets. De Polen grepen Wilna van Littauen. Niets (weer Frans geld).

In 1921 naastte Turkije Armenië, het eerste geval van de reeks

van naastingen en invasies door Italië en Duitsland, die wisten dat de kust veilig was, omdat een Grote Mogendheid moeilijk of niet haar militaire apparaat ter bescherming van een kleine in werking brengt, tenzij zij er zelf baat bij heeft. Italië was er al vlug bij, want een jaar later, nadat het fascisme zich meester had gemaakt van het bewind, werd Fiume genaast. Totalitaire besturen moeten van tijd tot tijd een vertoning geven om zich te handhaven; dit was de eerste.

In 1923 kreeg de Volkenbond zijn doodsteek doordat de Grote Mogendheden niets deden, toen Italië — een van de Groten toen! — het eiland Korfoe bombardeerde. Het geschil dat ertoe aanleiding gaf, doet thans niet ter zake, maar Griekenland moest nog 50 millioen lire bijbetalen bovendien.

In 1928 kwam het Chaco-conflict tussen Bolivia en Paraguay voor de Volkenbond. De oorlog raasde door tot 1934. Later werd de zaak beslecht door de Conferentie van Amerikaanse Staten, die in het geheel geen dwangmiddelen te harer beschikking heeft. In 1931 brak het Mantsjoerijse conflict uit. China ging naar de Volkenbond, die een rapport liet maken. Dat rapport — het voortreffelijke Lyttonrapport van 1933 — kwam twee jaar later. Intussen had Japan Mantsjoerije veroverd en er een satellietenregering opgericht. Toen de Volkenbond Japan veroordeelde, verliet het de Volkenbond en toen economische en militaire sancties werden voorgesteld, waren het de Grote Mogendheden onder leiding van Groot-Britannië, die weigerden.

Inmiddels gingen alle landen voort oorlogswaren aan Japan te leveren tot kort voor Pearl Harbour. Toen Mussolini Ethiopië veroverde — hij herinnerde zich Fiume te goed — deed Italië zelf mede aan de Volkenbondbesprekingen, die eraan gewijd waren en ondertussen bereidde het zich voor ten krijge. Het had niets te duchten. Twee Grote Mogendheden hadden er immers belangen: Frankrijk moest bevriend blijven met Rome uit vrees dat Rome naar Hitlers Berlijn zou gaan (de As bestond toen nog niet) en Groot-Britannië vreesde ofwel een oorlog met Italië of de val van Mussolini en een mogelijk communistisch bewind in Italië. De Hoare-Laval overeenkomst was typerend voor de dwingende macht, die de Volkenbond had, waarbij de Grote Mogendheden, die uiteraard steeds de dwangmiddelen moeten toepassen, zo verstrikt zitten in haar belangen, dat er niets van komt. De sancties kwamen, maar werden door 51 staten zo toegepast, dat een staatsman later verklaarde, dat ze ook niet bedoeld waren geweest om ernstig ongerief aan Italië te berokkenen! Hitler militairiseerde het Rijnland. De Grote Mogendheden, met name Frankrijk en Groot-Britannië, die de oorlog nog hadden kunnen voorkomen, deden niets. Alleen kwam de Volkenbond met de plechtige verklaring, dat dit een inbreuk was op de verdragen van Versailles en Locarno.

De Spaanse burgeroorlog brak uit. De Grote Mogendheden, met name Frankrijk en Groot-Britannië, brachten 24 landen tot een non-interventie verdrag en de Volkenbond kwam weer met een plechtige verklaring, dat men zich niet met de binnenlandse aangelegenheden van andere landen moest bemoeien. Duitsland, Italië en Rusland deden zulks toch, wetten hun wapenen vast voor de krijg tegen de Grote Mogendheden. Duitsland naastte Oostenrijk, Tsjechoslowakije, Memel, Danzig. Kleine landen volgden het voorbeeld: Polen greep enkele stukken van Tsjechoslowakije, stuurde een ultimatum aan Littauen, Italië naastte Albanië, Hongarije naastte een stuk van de Karpathen en de Oekraïne. De Volkenbond deed maar niets meer. Men was doende de zaak te verbuizen naar het Westelijk halfrond. De oorlog brak uit, omdat de Volkenbond die volgens zijn Handvest bedoelde de „internationale samenwerking te bevorderen en internationale vrede en veiligheid na te streven", het begrip vrede te veel aan veiligheid en te weinig aan onderlinge samenwerking bond.

De oorzaak zit trouwens ook elders. Het is niet de bedoeling de Volkenbond te minimaliseren, hetgeen een goedkope en onwaardige wijze van critiek is. In een ander artikel zullen wij zeker ook de bereikte resultaten van de Volkenbond bezien. Deze resultaten werden evenwel bereikt door de Volkenbond, men zou bijna zeggen, ondanks zichzelf. Want de diepste oorzaak van het wansucces zit in de organisatie en de organisatoren zelve, die zich op het standpunt stellen, dat het zonder God wel kan en dat de mens ten goede geneigd zou zijn. Het omgekeerde is juist waar. Pas wanneer men dat in zal willen zien, kan er misschien iets bereikt worden.

Een Nieuw Zeelandse patrouille van het achtste leger in Italië besluipt een vijandelijke voorpost.

DE WIELRENNEN.

De internationale wielerwedstrijden, die tijdens het weekeinde gehouden werden in het Rifstadion tussen Barbados, Trinidad, Venezuela en Curaçao, zijn gewonnen door Barlow van Barbados, die zowel Zaterdag als Zondag toonde zijn mededingers de baas te zijn. Williams handhaafde zijn titel als Curaçaos kampioen.

In de wedstrijden van Zondag, die iets meer publiek trokken en waarbij behalve wielrennen ook nummers van hardlopen en snelwandelen in het programma opgenomen werden, waren de uitslagen als volgt:

Hardlopen: 201.08 meter (220 yards) Philips 25 sec.; Williams 25.8 sec.

402.16 Meter (440 yards) Philips 52.2 sec.; Williams 55.4 sec.

Snelwandelen: 4.83 kilometer (3 mijl) Teleford 28 minuten 30 sec.; Hinds 20 min. 50 sec.

Wielrennen: 7.24 kilometer (4½ mijl) (Internationaal Kampioenschap) Barlow 14 min. 58½ sec.; Terry 15 min.

805 Meter (½ mijl) Barlow 1 min. 10½ sec.; Terr 1 min. 10¾ sec.

Curaçaos Kampioenschap: 4.83 kilometer (3 mijl) Williams 9 min. 17½ sec.; Mariano 9 min. 18 sec.

8.05 Kilometer (5 mijl) Terry 14 min. 33 sec.; Rodriguez 14 min. 33½ sec.

Wielrennen (klasse B): 3.22 kilometer (2 mijl) Leon 5 min. 43.3 sec.; Mariano 5 min. 50.2 sec.

(Klasse A en B): Leon, Fernandez, Rodriguez 26 min. 35 sec.

GEZANTSCHAPS-SECRETARIS WEEBER.

Mr. Leon A. L. Weeber alhier is met ingang met 6 October aanstaande benoemd tot Gezantschapssecretaris der eerste klasse te Havana Cuba. Deze status zal Mr. Weeber evenwel slechts gedurende een week bekleden in verband met de installatie van Zijne Excellentie President Grau San Martin van Cuba. Zoals men weet bestaat er helaas in Cuba geen Gezantschap der Nederlanden en hierom heeft de Regering onze gezant in Mexico, Zijne Excellentie Mr. Johannes C. Kielstra, voormalig gouverneur van Suriname, voor deze gelegenheid benoemd tot Buitengewoon Ambassadeur aldaar om haar te vertegenoordigen bij genoemde installatie.

Het is zeker een hoge onderscheiding voor onzen bekenden stadgenoot om verkozen te zijn bij deze bizondere gelegenheid als Gezantschapssecretaris te mogen fungeren.

Gezantschapssecretaris Weeber, wien wij om bevestiging van het ons ter ore gekomen feit vroegen, bevestigde een en ander en zeide 6 October aanstaande per vliegtuig naar Havana te zullen vertrekken. Juist een week later, op de 13e dus, hoopt de dan oud-gezantschapssecretaris naar Willemstad terug te keren.

Missie Nieuws

H. THERESIA VAN LISIEUX.

Ter gelegenheid van de feestdag van de H. Theresia van Lisieux zal er hedenavond om 19 uur een Pontificaal Lof gehouden worden in de Parochiekerk van de H. Theresia te Juicio. Pater Philippus Offermans O.P. zal de predicatie houden.

GROOT FEEST OP HABAAI.

Morgen is het feest van den Heiligen Vader Franciscus, stichter van de verschillende groepen van Franciscanen en Franciscanessen. Van de laatste zijn die van Roosendaal en Breda op Curaçao bekend. Is het hiervoor al feest, in het midden van de Zusters van Roosendaal is het een dubbel feest.

Soeur Marie Serafina, in de wereld Mejuffrouw Julia Paula Salóm, viert haar gouden professiefeest. Zij werd geboren in Maracaibo, Venezuela, op 4 Mei 1872. Ingetreden in de Congregatie van Roosendaal op Curaçao op 4 October 1892. Geprofest 4 October 1894. In de kapel van het Heilig Hart op Welgelegen. Altijd werkzaam geweest als lerares in het pensionaat Welgelegen tot 1922. Van 1922 — 1939 als ziekenverpleegster op Bonaire, waar zij vele harten veroverde.

Naar wij vernemen zal Zijne Hoogwaardige Excellentie de Apostolisch Vicarius morgenochtend persoonlijk de verschillende plechtigheden in verband met dit gouden jubileum leiden. Soeur Serafina is geen onbekende. Velen zullen op de dag van morgen harer dankbaar gedenken. Ook wij wensen haar nog vele jaren toe.

INGEZONDEN.

Terugkomende op mijn brief, in de Amigoe di Curaçao van 29 September 1944, afgedrukt onder het hoofd „Ingezonden Stukken", verzoek ik u beleefd, ondervolgende brief in uw dagblad te willen opnemen, waarbij ik tevens wens op te merken, dat bedoelde brief buiten medeweten van de inwoners van „Huize Soerabaia" werd geschreven.

Ten eerste wens ik hierbij mijn diepe verontschuldigingen aan te bieden aan de personen van de zg. Javaanse groep, hier op Curaçao in het bizonder, voor verschillende passages in bedoelde brief, welke zeer onhandig of foutief zijn. Deze brief was voor den Stadsredacteur persoonlijk bedoeld en niet als ingezonden stuk, met het doel genoemde redacteur er op te wijzen, dat de hier op Curaçao aanwezige personen uit Oost-Indië, niet allen „Javanen" zijn. Om die reden zijn dan ook de diverse verschillen in zeden en gewoonten door mij zeer scherp naar voren gebracht. Het lag echter totaal niet in mijn bedoeling om daarmede de minderwaardigheid van het Javaanse ras te betogen, doch slechts dat wij, personen van gemengd bloed, Indo-Europeanen genoemd, ook als een op zichzelf staande groep of ras beschouwd willen worden, daar ook wij trots zijn op ons ras evenals de „Javaan" op het zijne.

Verder heb ik den Stadsredacteur slechts duidelijk willen maken dat de Indo-Europeanen, wier aantal slechts in duizendtallen loopt, in hoofdzaak „Westers" zijn opgevoed, terwijl van de millioenen Javanen en andere volken in Oost-Indië er tot nog toe slechts enige duizendtallen een Westerse opvoeding hebben genoten, waarvan dan ook zeer velen hoge posities bekleden, doch dat het overgrote deel in hoofdzaak landbouw beoefent en nog steeds naar Oosterse zeden en gewoonten leeft.

Indien ik bij de lezers van uw blad minderwaardige opvattingen heb opgewekt t.o.z. van de Javaanse groep hier op Curaçao, dan betreur ik dat ten zeerste, daar juist van deze groep, het overgrote deel, een zeer goede Westerse ontwikkeling heeft genoten.

F. Palm.

DE LANDVOOGD NAAR WASHINGTON.

Aanstaande Zaterdag, zo vernemen wij, zal Zijne Excellentie de Gouverneur van Curaçao voor een veertien dagen naar Washington vertrekken teneinde besprekingen te voeren met Zijne Excellentie Dr. Hubertus J. van Mook Mr. Henri J. M. Hoogeveen, administrateur van Financiën en Referendaris Fredericus J. J. Corver zullen Zijne Excellentie vergezellen. De reis wordt per vliegtuig gemaakt.

BROEDER VAN CURAÇAOSE ZUSTERS-BISSCHOP.

Bericht is binnengekomen, dat het Zijne Heiligheid den Paus behaagd heeft om een broeder van de twee op Curaçao zo welbekende Engelse zusters van Habaai, Soeur Georgine en Soeur Ange, tot wijbisschop van Birmingham (Engeland) te benoemen. Zijne Hoogwaardige Excellentie Mons. Humphrey Bright, die op het ogenblik in Rome verblijft, heeft zich vooral gedurende de oorlog als aalmoezenier verdienstelijk gemaakt in Afrika.

DE SURINAAMSE SINAASAPPELEN ZIJN ER.

De schoener met sinaasappelen en andere producten uit Suriname is gisteren alhier aangekomen. De vruchten zullen te koop zijn in verschillende zaken van Willemstad.

Tot de overige poducten behoren o.a. aardvruchten en pompelmoezen zo groot als een mensenhoofd.

BUITENLAND

DE STRIJD IN FINLAND.

Finse troepen naderen de havenstad Kemi aan de Bothnische Golf uit de richting van Tornea en ook uit het Noorden van Kuivaniemi dat pas bereikt werd door Finse wintertroepen. Door de verovering van Tornea door een verrassende landing uit de Bothniche Golf op Zaterdag zijn de nazies ingesloten aan weerszijden van de rivier de Kemi. [Tornea ligt aan de grens met Zweden] (Oulu, Finland, (AP) 2.10).

GENERAAL DUTRA LEIDT HET VIJFDE LEGER.

De radio van Rome zeide, dat volgens bekendmakking van het Geallieerde Hoofdkwartier Generaal Clark het bevel over de belangrijke sector van het vijfde leger in Italië tijdelijk heeft overgedragen aan den Braziliaansen Minister van Oorlog Generaal Dutra. De Zwitserse radio zeide, dat de Noordamerikaanse, Britse en Braziliaanse troepen onder Dutra vechten. (Londen, (AP) 2.10)

AANVAL OP DUITS CONVOOI.

De Britse Admiraliteit maakte bekend, dat lichte Britse vlootstrijdkrachten bij patrouilletochten langs de Nederlandse kust op Zondag een convooi van Duitse voorraadschepen aanvielen, welke geëscorteerd werden door ten torpedojager en verschillende bewapende treilers. Twee vijandelijke schepen werden beschadigd en twee andere werden in brand gezet. Twee Britse motortorpedoboten gingen verloren (Londen, (AP) 2.10).

ONGELDIGE HUWELIJKEN.

De Rota, de kerkelijke rechtbank voor huwelijksaangelegenheden, heeft het nieuwe zittingsjaar geopend. Hierbij werd vastgesteld, dat in het afgelopen jaar de Rota 39 huwelijken ongeldig heeft verklaard, d.w.z. dat er nimmer een huwelijk gesloten was geweest. In 33 gevallen werd de ongeldigverklaring geweigerd (Vaticaan, (AP) 3.10).

DUITSE PERSONAGES VOOR DEN RECHTER.

Volgens inlichtingen van de Duite grens zullen drie vooraanstaande Duitsers, waaronder een redacteur van Hermann Goerings nieuwsbad „National Zeitung", op beschuldiging van verraad worden berecht.

De redacteur, Graaf von Schwerin, wordt beschuldigd van medeplichtigheid in het mislukte complot tegen Hitler.

Gessler, die eens diende als Minister van Oorlog in de Weimar Republiek, zou ook door Himmler voor de rechtbank worden geleid. De derde beklaagde, een zekere Generaal Wagner, zou geweigerd hebben een rechtstreekse opdracht van Hitler op te volgen om bepaalde Beierse en Oostenrijkse sectoren te versterken als laatste defensie-linie, op grond dat hij Duitsland niet tot slagveld wilde zien maken.

Dezelfde bronnen bevestigden de verklaring van Anthony Eden, dat Himmler een geheime organisatie vormt om het nazisme levendig te houden als Duitsland de strijd verliest. Deze organisatie zou in drie „ploegen" verdeeld zijn:

Een ervan bestaat uit uitgekozen Gestapo-mannen, die de identiteit en papieren zullen gebruiken van mannen die gedood werden in luchtaanvallen. De tweede „ploeg" zou bestaan uit jongelieden van 12 jaar, die thans in geheime kampen worden opgeleid in alle onderdelen van de ondergrondse organisatie. Ploeg drie zou bestaan uit jongens en meisjes beneden de zestien jaar, die een speciale opleiding zullen genieten om het werk der bezettingsstrijdkrachten te belemmeren (Londen, (AP) 2.1)

DE MEESTE KUNSTWERKEN VAN FRANKRIJK ZIJN GESPAARD.

De afdeling voor schone kunsten van het Geallieerde Hoofdkwartier maakt bekend, dat de meeste kunstschatten van Frankrijk en talloze oude gebouwen gespaard zijn gebleven.

De beroemde geweven behangselen van Bayeux werden gevonden in de kelder van het Louvre toen de Geallieerde troepen Parijs binnenrukten, hoewel de Vichy-regering poogde ze te doen verwijderen. De Mona Lisa, de Venus van Milo en Michael Angelo's „Slaaf" zijn alle in veiligheid.

Luitenant Kolonel G. F. Well, oud-leraar aan de Universiteit van Cambridge en thans adviseur voor de afdeling voor schone kunsten van het Geallieerde Hoofdkwartier, zeide, dat de behangselen van Bayeux in goede conditie zijn.

Voor zover bekend — zo zeide hij — zijn kunstschatten van nationaal bezit niet geplunderd, doch particuliere verzamelingen vooral die van de Joden, hebben ten zeerste geleden. De cathedraal van Chartres is practisch onbeschadigd gebleven, zeide hij.

De Kerk van St. Petrus in Chartres bleef onaangeroerd, doch bij hun aftocht bliezen de Duitsers de laatste der oude stadspoorten op.

Toen de Duitsers Beauvais verbrandden in 1940 werden het Bisschopspaleis en de school vernield, doch de brand werd bedwongen binnen 6 meter van de cathedraal.

De cathedraal van Troyes ontkwam niet, doch 47 schilderijen, die door de Duitsers gehaald werden uit het museum om de officiersvertrekken te sieren, bevinden zich vermoedelijk nog in Troyes. De Basiliek van Lisieux en het Klooster van St. Theresa zijn blijven staan tenmidden der puinen van de stad met haar middeleeuwse houten huizen. Caen, Falaise en St. Lo liggen in puin, doch de monumenten in elk van deze steden werden grotendeels gespaard (Londen, (AP) 1.10)

GEBOORTE EN DOOD IN BELGIË.

In Mei 1944 werden in heel België 11.299 geboorten en 12.131 overlijden geboekt. Het geboortecijfer is met 5.42 percent gestegen vergeleken met Mei 1943. Het aantal overlijden is met 35.84 percent gestegen.

DE HEER EN MEVROUW
Joseph G. Da Costa Gomez
Schotborgh
geven hierbij kennis van de geboorte van hun zoon
Percy Humprey.
Curaçao, 2 October 1944.

Sr. EMILIO M. CANDELARIA
Y
Sra. CORNELIA N. CANDELARIA
Tin honor di participa na famila, amiga, amigo i toer conocirnan koe despues di 11 luna casá, Dios a bendiciona nan matrimonio coe dos jioe muher koe jama
IVY CANDELARIA Y IRES CANDELARIA

Bekendmaking.

De Voedsel- en Distributie Commissie maakt bekend dat met ingang van heden de invoer van gemengd graan, bestemd voor kippenvoer, wordt vrij gegeven. Handelaren in dit artikel kunnen dus wederom voor eigen rekening rechtstreeks bij hun leveranciers bestellen.

Namens de Voedselvoorzienings- en Distributie-commissie
J. H. van BOVEN.

Het Zeeuws-Vlaamse Volkslied.

Van twee zijden ontvingen wij het gevraagde lied. Wij danken allen heel hartelijk en publiceren het hieronder. Iemand schreef ons nog erbij:

„Zelf ben ik met hart en ziel een Zeeuws-Vlaming. Mijn geboorteplaats is Ossenisse, een klein dorpje van 750 inwoners in Oostelijk Zeeuws-Vlaanderen. Als u de Atlas van Bos openslaat ziet u het staan in de buurt van Hulst. Ik heb echter gehoord, dat de Duitsers ook Ossenisse onder water gezet hebben. Nou, dat is niet moeilijk. Laat gewoon de sluis openstaan en het water stroomt zo hard als het kan de polder binnen. U hebt een keer vermeld, dat op sommige plaatsen het water wel 3 meter hoog stond. Dat kan bij ons gemakkelijk gebeuren. Het verschil tussen het waterniveau bij hoog water en de poldergrond is bij ons ruim 3 meter. Er zijn wel slaperdijken, maar die zijn doorsneden met wegen. In geval van overstroming worden die openingen gauw gesloten, maar in geval van inundatie laat men natuurlijk alles zoals het is. En dan staat Ossenisse helemaal blank door het openlaten van één sluis.

Hier volgt dan het Zeeuws-Vlaamse Volkslied.

Waar eens het gekrijsch der [meeuwen
Verstierf aan het eenzaam strand
Daar schiepen zich de Zeeuwen
Uit schor en slik hun land.
En kwam de stormwind woeden
Hen dreigend met verderf
Dan keerden zij de vloeden
Van het pasgewonnen erf.

Refrein:

Van d'Ee tot Hontenisse
Van Hulst tot aan Cadzand
Dat was hun eigen landje
Maar een deel van Nederland!

Waar eens de zeeën braken
Met donderend gedruis
Daar glimmen nu de daken
En lispelt bladgesuis.
Daar trekt de ploeg de voren
Daar blinkt de sicht[1]) in het [graan
Daar ziet men het Zeeuwse koren
Het allerschoonste staan.[2])

Refrein voor couplet 2, 3 en 4:

Van d'Ee tot Hontenisse
Van Hulst tot aan Cadzand
Dat is ons eigen landje
Maar een deel van Nederland!

Daar klappen rappe tongen
De ganse lieve dag
Daar klinkt uit frisse longen
Gejok en gulle lach.
Daar klinkt de echte landstaal
Geleerd uit moeders mond
Eenvoudig zonder verhaal
Goed Zeeuws en dus goed rond.

Refr. Van d'Ee tot Hontenisse...

Daar werd de oude zede
Getrouwelijk bewaard
En het huis in dorp en stede
Bleef zuiver Zeeuws van aard.
Daar leeft men zo eendrachtig
En vrij van droef krakeel
Daar dankt men God almachtig
Voor het toegemeten deel.

Refr. Van d'Ee tot Hontenisse...

De worstelstrijd met Spanje
Bracht ons het hoogste goed
De vrijheid door Oranje
Betaald met harteblood.
Dat goed gaat nooit verloren.
De Nederlandse vlag
Zal wapperen van de toren
Tot op de jongste dag.

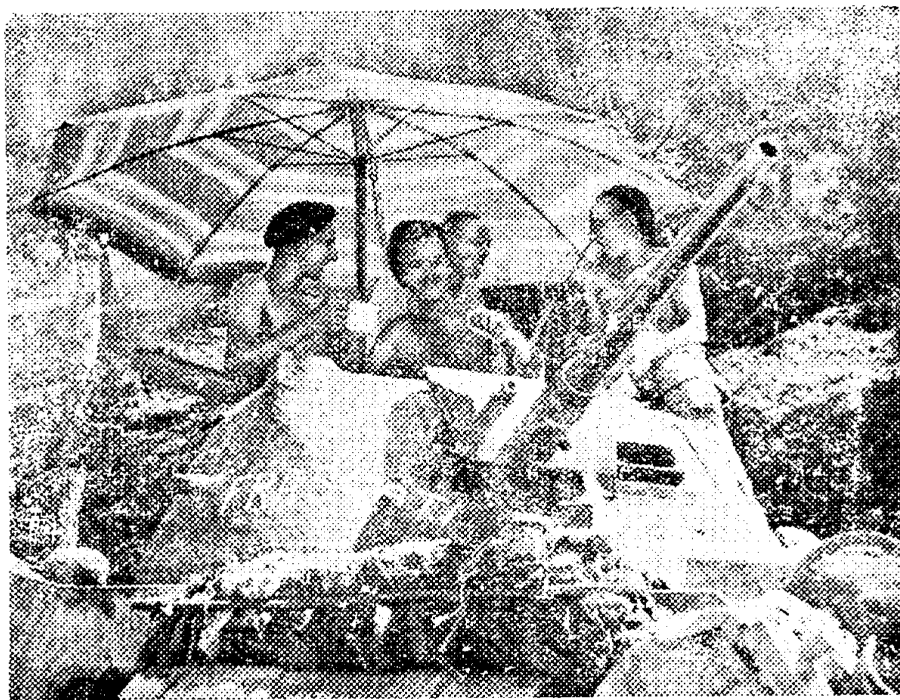
Refrein:

Van d'Ee tot Hontenisse
Van Hulst tot aan Cadzand
Dat blijft ons eigen landje
Maar een deel van Nederland!

[1]) gewestelijke uitdrukking voor sikkel.

[2]) Volgens een anderen inzender luidt deze regel: in rijke schoven staan.

Het kan erg heet worden onder de Italiaanse zon, doch deze Britse soldaten hebben een nieuwe methode uitgevonden om de top van hun tank steeds in de schaduw te houden.

BAARLE-HERTOG VEROVERD.

Het plaatsje Baarle-Hertog, een klein hoekje Belgisch gebied binnen de Nederlandse grenzen, werd door de Canadezen van het eerste leger veroverd. Nadat de Canadezen over het Kanaal van Antwerpen naar Turnhout trokken, bereikten zij de Nederlandse grens op verschillende, punten en trokken zelfs enige kilometers over de grens. In deze sector heeft de vijand sterk verzet geboden (Aneta).

HEVIGE GEVECHTEN IN HUISSEN.

Het Britse tweede leger heeft alle vijandelijke troepen verdreven van de Zuidelijke oever van de Maas boven Oss. Radio-Oranje, die het bericht bekend maakte, voegde er nog aan toe, dat Megen en Ravestein bevrijd zijn. Te Huissen hebben nog steeds hevige gevechten plaats.

NIJMEGEN LEVERT VRIJWILLIGERS.

Twee honderd Nijmegenaars hebben zich opgegeven als vrijwilligers nadat zij toegesproken waren door een Nederlandsen officier.

Uit Nijmegen wordt nog gemeld, dat ongeveer 100 burgers werden gedood en 300 gewond bij de straatgevechten. De meeste slachtoffers zijn toe te schrijven aan ontploffingen van granaten die door de terugtrekkende Duitsers in de huizen werden geworpen. (Aneta)

NEDERLANDS-ZWEEDSE OVEREENKOMST.

Nederland en Zweden hebben Maandag een accoord getekend, waarbij faciliteiten worden voorzien tot het verkrijgen van credieten voor het aankopen van Zweedse goederen voor de economische wederopbouw van Nederland na de bevrijding.

WELTER NAAR ZUID-AMERIKA.

Nederlandse boeren naar Zuid-Amerika.

Oud-Minister van Koloniën Charles J. I. M. Welter, verklaarde in een Aneta-vraaggesprek, dat uitwijking van Nederlandse boeren naar Zuid-Amerika gedeeltelijk het vraagstuk zou kunnen oplossen, dat door de grote overstromingen in het leven is geroepen. De volgende week zal de Oud-Minister een bezoek van vier maanden brengen aan Zuid-Amerika om daar de betrekkingen met Nederland en Nederlands Indië te versterken met het oog op handel, nijverheid en scheepvaart.

Terzelfdertijd zal hij de mogelijkheden onderzoeken voor Nederlandse boeren om in de gematigde zones van Zuid-Amerika in hun levensonderhoud te voorzien nu de overstromingen in Nederland het den boeren voor jaren onmogelijk hebben gemaakt de grond te bewerken.

Op zijn terugreis zal de Oud-Minister een bezoek brengen aan Curaçao (Aneta).

[Dat men iets gaat doen voor al die Nederlandse boeren, wier land door overstroming is bedorven, is slechts te prijzen. Of en in hoeverre de grond bedorven is kunnen wij niet beoordelen, en de deskundigen zijn het hier zelf niet over eens. Een landbouwingenieur zeide ons, dat het bederf practisch verwaarloosd kan worden, een boer zeide, dat er in geen tien jaren iets te doen viel. Laten wij echter het zekere voor het onzekere nemen en zorgen, dat er een uitlaat voor de boeren is, wanneer hun grond bedorven is. Tegelijkertijd wordt hierdoor iets gedaan tegen de overbevolking van ons land. Maar waarom men deze boeren naar een **vreemd** land gaat sturen, wanneer het practisch onbevolkte Suriname om inwijking schreeuwt, is ons onbegrijpelijk. Suriname's grond is oer-vruchtbaar, het is 5 maal groter dan Nederland, al zou men heel Nederland er heen sturen, zou men nog ruimte over hebben. Het voordeel is, dat er door de inwijkelingen in Suriname geen bevolking behoeft te werden verdrongen, hetgeen altijd wrijving heeft.

Juist enkele weken geleden heeft Ir. H. N. van Dijk in „Het Nieuws" een artikel geschreven „Er wordt aan gewerkt in Suriname". Ir. van Dijk, die een landbouwdeskundige is van ervaring in Indië, Afrika en Suriname (in het laatste land al gedurende 11 jaren) stelt de grote vruchtbaarheid van Suriname's laagvlakte als een axioma en wil de landbouwerstand „welvarend maken door de eenzijdige cultures om te zetten in volwaardige boerenbedrijven. In de Clarapolder zal hiermede binnenkort reeds een proef worden genomen. Mechanisatie is vanzelfsprekend ook een eis. Straks komen er duizenden Nederlandse boeren vrij, wier kennis en kunde in Suriname zouden kunnen helpen. Die gaan naar Zuid-Amerika. De fabel van het niet geschikte klimaat in Suriname is al weerlegd door R. Wigboldus in „Neerlandia" van Juni 1944 en door de practijk der boeren, die er wel varen. — Redactie Amigoe.]

DE JAPANSE CONCENTRATIEKAMPEN HOREN GOED NIEUWS.

Geallieerde krijgsgevangenen en burgerlijke geïnterneerden in de Japanse concentratiekampen van Java hebben waarschijnlijk voor het eerst het werkelijke nieuws over de Geallieerde opmars in het Verre Oosten gekregen, toen Nederlands Indische bommenwerpers, die in Australië opgestegen waren, 150.000 pamfletten uitwierpen over deze kampen en boven de voornaamste steden van West-Java. Enkele dagen er voor hebben Nederlandse bommenwerpers de eerste luchtaanval gedaan op Batavia.

DE VLUCHT NAAR BATAVIA.

Uit de Nederlands Indische luchtvaartbasis in Australië wordt gemeld, dat Nederlandse vliegers een record vlucht naar Batavia maakten om deel te nemen aan de reeds vroeger gemelde aanval op Batavia. Een vroegere vlieger van de K.N.I.L.M. leidde de vlucht. Hij vloog gedurende 90 minuten boven Java. De vliegtuigen hadden Nederlandse kleuren op vleugels en staart. Er was geen teken van enig alarm; de Japanners schenen dus wel volkomen verrast te zijn door de aanval. Zij waren waarschijnlijk van oordeel, dat de afstand te groot was tot Batavia. Een der vliegers zag op het paleis van den Gouverneur Generaal te Buitenzorg een Japanse vlag. Het is de langste vlucht, die ooit in het Verre Oosten werd gemaakt.

U.S.A. EN DE HANDEL IN INDIË.

Een nieuw bankinstituut.

De „Foreign Commerce Weekly" schrijft dat Noord-Amerika wel een grote rol zal spelen in de handel van Nederlands Indië. Reeds nu wordt op actieve wijze gewerkt aan de toekomstige handel van Nederlands Indië door de Nederlandse regering te Londen en door de Nederlands Indische autoriteiten in Australië schrijft het blad. Een nieuw bank-instituut, de Bank voor Nederlands Indië is in het leven geroepen en is opgezet om in- en uitvoer te financieren en twee commissies werken in de Verenigde Staten. Onder een dergelijke leiding is het te verwachten dat op snelle en doeltreffende wijze gezorgd wordt voor het herstel van Nederlands Indië.

U.S.A.-CONSUL IN PARAMARIBO.

De vroegere Noordamerikaanse consul te Antafagasta (Chili) is benoemd tot Noordamerikaans consul te Paramaribo (Aneta).

JAN FEITH OVERLEDEN.

Jonkheer Jan Feith is in de ouderdom van 70 jaar in bezet Nederland overleden. Hij was de schrijver van een aantal kinderboeken, novellen en toneelstukken

JEUGDIGE HELD.

De BBC vertelt de geschiedenis van een 18-jarigen Nederlandsen jongen, die zijn leven gaf in de strijd om Arnhem. Hij heette Jan en twee jaar vóór de Geallieerden in ons land kwamen, heeft hij de goede zaak geholpen door terwijl hij uit school spijbelde Britse vliegers hun doelwitten te wijzen. Hij sloeg alle troepenbewegingen van den vijand gade en onthield alles wat van belang kon zijn, week in week uit.

Drie maanden vóór de valschermspringers bij Arnhem landden, had Jan zich in de bossen verscholen gehouden en hij voegde zich onmiddellijk bij hen, toen zij eindelijk landden.

Hij deed alles om hen te helpen, sloop door de Duitse linies en kwam met waardevolle inlichtingen terug. Hij verzorgde de gewonden, voorzag de troepen van water, trad als tolk op en hielp Duitse krijgsgevangenen bewaken. De correspondent zeide, dat van alle dappere mannen, die hij gezien had, de herinnering aan dezen dapperen jongen hem het beste zal bijven. „Jan" reed reeds goed werk toen hij nog op school was door lichtsignalen te geven aan de Britse bommenwerpers op weg naar vliegvelden in de omtrek.

Hij neemt een ereplaats in tussen de dappere soldaten, die bij Arnhem vochten (Aneta).

DE STRIJD IN DE OOST.

Nederlandse Mitchells hebben Saumlakki op de Tanimbar-eilanden gebombardeerd. Nederlandse Mitchells hebben ook de Japanse versterkingen en Japanse schepen onder vuur genomen in de buurt van Ngaibor aan de Westkust van Trangan in de Aroe-eilanden (Aneta).

— **Monghidor**, een belangrijk wegenkruispunt op 30 kilometer ten Zuiden van Bologna, is door het Noordamerikaanse voetvolk genomen, terwijl het vijfde leger Noordwaarts trekt door de Apennijnen. De diepe modder belemmert vooral de opmars. De aanval van het achtste leger in de Adriatische sector is geheel tot stilstand gekomen door de overstroomde rivier Fiumicino, waarachter de vijand zich hecht genesteld heeft.

— **De Britse** kruiser „Zwarte Prins" heeft in de nacht van 30 September het vliegveld van Maleme op Creta onder vuur genomen, blijkbaar met het doel er de grote Duitse transportvliegtuigen te vernielen, die gebruikt worden om het nazie-personeel van het eiland te ontruimen. De Britse luchtmacht viel concentraties van nazie-troepen aan in de haven van Zara aan de Dalmatische kust.

— **De Duitse** radio zeide, dat grote Russische strijdkrachten geland zijn op het eiland Dagoe in de Baltische Zee voor de kust van Estland.

Hoedt u voor de Slakken.

door

Dr. EDWIN VAN DER KUYP

„Zeg Mijnheer Pietersz, hebt u mijn aquarium al bekeken?"

„Neen, Mijnheer de Jongh".

„Kom dan eens een kijkje nemen".

„O, wat aardig, van wien hebt u die goudvisjes en slakken gekregen?"

„Van mijn vriend Isenia".

„Ik heb reeds een glazen bak, de inhoud ontbreekt alleen nog".

„Nou dan kunt u van mij wel wat slakken en visjes krijgen".

En zo worden de slakken verdeeld en verspreid over Curaçao.

Een ieder, die een aquarium bezit, krijgt van zijn buurman, zijn vriend of zijn kennis enige slakken, die zich in korte tijd schrikbarend vermenigvuldigen. Het aantal aquaria neemt gestadig toe.

Een ieder moet aan de nieuwe mode meedoen. De slakken vormen een zeer geliefkoosd en onmisbaar onderdeel in deze kweek. Maar niemand vermoedt, welke gevaarlijke dieren men bezig is over Curaçao te verspreiden.

Ja, deze platte, schijfvormige slakken, die de vorm hebben van een trompet en Planorbis of trompetslakken heten, zijn de overbrengsters van de ziekte Bilharzia of Schistesomiasis en wel het Amerikaanse type.

Er zijn 3 soorten Bilharzia: de Japanse, de Egyptische en de Amerikaanse. De Japanse soort veroorzaakt de Katayamaziekte. In het eerste stadium van deze ziekte heeft men koorts, huidjeuk en buikpijn. In het tweede stadium treedt sterke vermagering op, verder diarrhoe met bloed en slijm in de ontlasting, en vergroten zich de milt en lever. In het derde stadium dat 3 tot 5 jaar kan duren, schrompelt de lever en vindt er vochtuitstorting in de buikholte plaats.

De Egyptische soort veroorzaakt veranderingen in de blaas, waarbij de patiënt bloed urineert. Zelfs in de nummies heeft men bilharzia eitjes gevonden.

De Amerikaanse soort komt voor in West-Indië en Zuid-Amerika, maar ook in Afrika, van waaruit ze waarschijnlijk is overgebracht naar Amerika.

Tussen 1923 en 1927 werden vele gevallen van Bilharzia geconstateerd door Dr. J. Emanuels op het Frans gedeelte van Sint Maarten. In het Nederlands gedeelte vond hij ook de trompetslak, maar niet geïnfecteerd.

Deze soort Bilharzia komt voornamelijk voor in darmen, lever, milt en longen. Ze veroorzaakt koorts, huidjeuk, buikpijn, slechte eetlust, braken, pijnlijke stoelgang, diarrhoe met bloed en slijm in de ontlasting, vergrote milt, vermagering bloedarmoede, enz. De lever schrompelt, waardoor ze het bloed van de buikorganen niet meer kan verwerken en er stuwing in deze organen ontstaat met uitstorting van enorme hoeveelheden vocht in de buikholte. De buik is daarbij erg gezwollen, het vocht verdringt de organen, het middenrif staat hoog, de patiënt wordt dus zeer benauwd. Hij smeekt den dokter, om het vocht te verwijderen. Na korte tijd, soms na enige dagen al, is de buikholte weer met vocht gevuld. En zo moet de patiënt telkens de pijnlijke buikpunctie ondergaan.

Bij een Javaan met Bilharzia heb ik eens zelfs 20 liters vocht verwijderd. Tenslotte sterft de zieke aan uitputting, longontsteking of iets anders. Als de longen aangetast worden, ontstaan verschijnselen, die gelijken op die van de longtuberculose.

Bekend is ook de kanker van lever en darmen bij Bilharzia.

De Bilharzia wordt veroorzaakt door een soort worm. De Amerikaanse soort komt voornamelijk voor in de aderen van de dikke darm en van de lever. De wijfjes produceren eitjes met een zijstandige stekel. Hiermede doorboren ze de wand van de darm en geraken aldus met de ontlasting naar buiten. Komt deze ontlasting in water terecht, dan kruipen uit de eitjes larfjes, miracidiën genaamd, die een trompetslak opzoeken, om zich in de lever van dit dier te ontwikkelen. Na enige maanden produceert zo'n geïnfecteerde slak een enorme hoeveelheid zg. cercariën, die vrijkomen in het water en door de huid of slijmvliezen van mens of dier dringen bij aanraking met dit water. Via lymph- en bloedbaan geraken ze, zich telkens verder ontwikkelend, in het rechterhart en de longen. Dan gaan ze dwars door het middenirf naar de lever, om zich hierin en in de darmvaten te nestelen.

Alleen zoet water speelt een grote rol, in zout- of brak water gaan zowel de trompetslak als de cercariën ten gronde.

Komt dus niet in aanraking petslak bevat en waarin ontlasting kan zijn terecht gekomen. ring kan zijn terecht gekomen. Niet alleen door drinken, maar ook door gewone aanraking kan men reeds geïnfecteerd worden. Het is bekend, dat Onderwijzers in Suriname, die bij bezoek aan zieke schoolkinderen in de districten in een geïnfecteerde sloot vielen, de Bilharzia opliepen.

Er bestaan verscheidene soorten van trompetslakken. In Curaçao heb ik 2 soorten gevonden. Een van ze is de Tropicorbis isthmicus, die over dit gehele eiland verspreid is. Ik heb haar gevonden van Knip af tot Sint Joris toe in poelen, maar voornamelijk in gemetselde bakken. Deze soort schijnt of heel slecht of in het geheel niet de Bilharzia te kunnen overbrengen. Ik heb juist dezer dagen proeven met deze slakken ingezet, om de gevaarlijkheid na te gaan.

In de vrije natuur heb ik ze nooit geïnfecteerd gevonden. Dr. Hartsz, onzen Patholoog-Anatoom heeft mij zijn hulp bij dit onderzoek toegezegd. Het voordeligst is het vanzelfsprekend voor Curaçao, als blijkt, dat deze slakken niet geïnfecteerd zijn.

De tweede soort, namelijk de Australorbis glabratus, vond ik in de aquaria en in de waterbakken op één van de plantages. Deze soort is één van de gevaarlijke overbrengsters van de Bilharzia. In de aquaria zullen deze slakken natuurlijk niet geïnfecteerd raken, want daarin wordt geen ontlasting gedeponeerd.

Doch ze worden gul verdeeld, waardoor ze ook in de gemetselde waterbakken op de plantages geraken en later in de poelen, waarin wel ontlasting terecht kan komen. Ik kan u een plantage noemen, waar alle waterbakken deze gevaarlijke slakken bevatten. En hoe komt dat? Omdat de zoon des huizes van een Frater op school, die een aquarium in de klas heeft, enige slakken kreeg en van een drinkbak voor dieren een kweekbak maakte.

Van daaruit deden de slakken binnen enige maanden een invasie in alle andere gemetselde waterbakken.

En over enige tijd zullen ook de bakken van de buren deze slakken bevatten en zo gaat het voort, tot ze in alle zoetwaterplassen te vinden zijn, tenzij dit gestuit wordt.

Zoals ik u zeide, heb ik ze alleen in de genoemde gemetselde bakken en verder in de aquaria gevonden.

Deze slakken zijn dus niet inheems in Curaçao. Ik heb getracht te achterhalen, hoe ze eigenlijk hier zijn beland. Het blijkt dan, dat een zekere Mijnheer enkele uit Suriname had medegenomen, maar dat de meeste uit Venezuela waren ingevoerd.

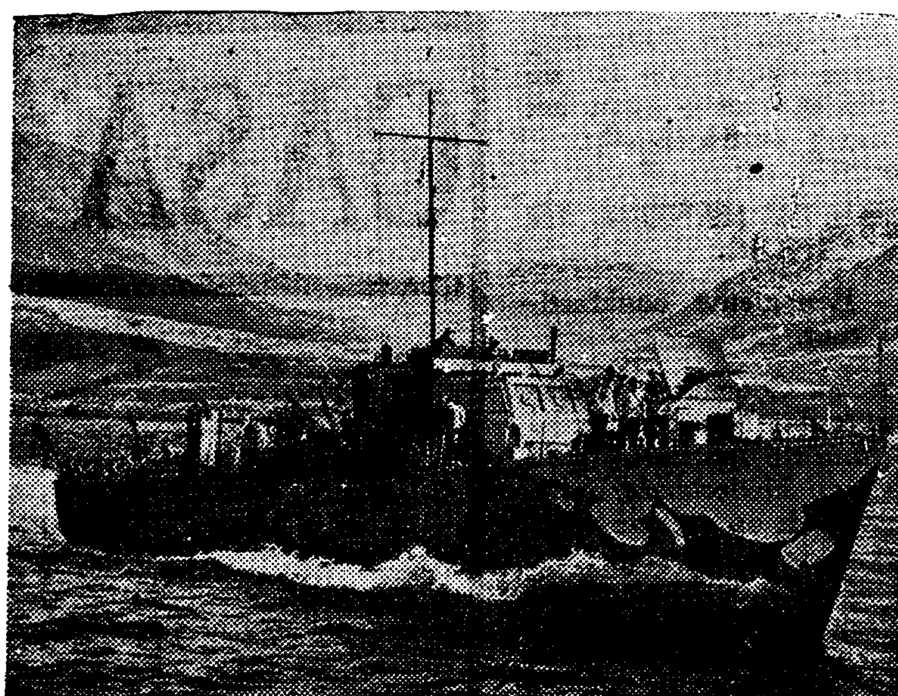
Inheems komt de Bilharzia hier niet voor, maar er lopen in Curaçao tal van Bilharzialijders rond, vooral onder de Venezolanen, Colombianen, Westindiërs en ook Surinamers. Het is dus niet denkbeeldig, dat ze wel eens de slakken in een of ander waterplas kunnen infecteren.

Bedenkt dus, welke gevaarlijke overbrengsters van een vreselijke ziekte, die we hier nog niet hebben, u bezig is onwetend te verspreiden.

Geachte bezitters van aquarium, ik verzoek u dus, de slakken in uw aquarium te vernietigen en aldus mede te helpen dit probleem op te lossen. Gooit ze niet zo maar buiten uw huis, maar doodt ze door creoline of door ze stuk te slaan.

Zijn er onder u, die dit niet willen doen, dan zullen we verplicht zijn, drastisch in te grijpen om te voorkomen, dat in Curaçao een vreselijke ziekte wordt ingevoerd, die inheems nog niet is voorgekomen.

Om de slakken te verdelgen in poelen, beekjes of gemetselde bakken, kan men daarin keukenzout (dus zeewater), kopersulfaat of kalk doen (Curom).

Dit is een van de Britse motor vaartuigen, die zulk een schitterend werk verichten tegen Duitse duikboten en e-boten, welke voortdurend de kusten van Groot Britannië bedreigen.

Kamer van Koophandel en Nijverheid.

Op het kantoor der Kamer liggen voor belangstellenden ter inzage offerten op: „Dry gin" uit Brazilië met monster, rubber artikelen en electrische installaties.

Ontvangen

Milvé Israël, Nieuwjaarsnummer 5705. Dit maandblad voor de Israëlietische huisgezinnen in Curaçao, dat thans bij de Paulusdrukkerij gedrukt wordt, opent met een Balans over het verstreken Joodse jaar 5704, welke uiteraard in blijde stemming geschreven is, want het jaar der bevrijding, in het biezonder voor de Joden, is aangebroken. Wat Nederland betreft, schrijft het blad, moet men aannemen, dat het grootste deel der Joodse burgerij, die naar Polen ontvoerd werd, verloren is. Juist dezer dagen publiceerden wij een Aneta-bericht, dat melding maakte, dat van de gehele Nederlandse Jodenheid nog slechts 10% over is (aantal Joden in Nederland in 1939, 120.000). Veel werd in het afgelopen jaar gedaan, rapporten, vergaderingen, congressen, op een waarvan onze Rabbijn Cardozo Curaçao vertegenwoordigde, kwamen en gingen om het Joodse vraagstuk te bestuderen. Al wat in het afgelopen jaar geschiedde, passeert de revue, uiteraard vooral op Joods gebied. Zo bezien door een niet-Jood kan men met dankbaarheid en tevredenheid terugzien op het jaar 5704.

Afscheid wordt genomen van Elias en Oppenheim. Met een wijs woord besluit dit stuk, dat alle volken er toch toe komen om „één bond te vormen en met een volmaakt hart Gods wil te volbrengen" — helaas mankeert het hieraan nogwel eens in de maatschappij.

Parnas I. Bloch luidt het nieuwe jaar in. De Parnas schrijft o.a.:

„Wat ons troost is, dat de grote meerderheid van het Nederlandse volk niet heeft medegdaan aan het laag verraad. Dat het, voor zover het mogelijk was, zijn Joodse landgenoten tot het uiterste heeft verdedigd en geholpen. Dat velen de ware Nederlandse geest getoond hebben door in krachtig verzet te komen tegen het maken van verschil tussen burgers en burgers. Dit zullen wij niet mogen en kunnen vergeten, wanner ook wij aanstonds geroepen zullen worden om onze krachten te geven aan de wederopbouw van het geteisterde Vaderland."

Na deze hartelijke woorden van Rabbijn en Parnas komen de meer zakelijke stukken, kalender, artikelen enz. Dit nummer is een mooi, dik en gevarieerd nummer geworden.

Klein maar Dapper, het maandblad van de Schroederschool onder redactie van J. Kerrebijn, J. v.d. Hooft, N. Wortel en J. Balk. Wij schrokken, toen enkele redacteuren van „Klein maar Dapper" binnenkwamen om hun blad te brengen. De Gaulle zou er een dwerg bij zijn, zulke reuzen waren deze kleinen, maar dapperen. En in hun werk ook, want het laatste nummer, dat van 15 September, is leuk en goed gevuld. Ook de nieuwe omslag is erg aardig. Als de Koningin in Nederand terug is komt het blad met een extra nummer uit.

De Postduif, maandblad van de Hendrik- en Wilhelminaschool, onder redactie van J. Singer, L. Seiblad en A. Groen. Ook dit blad ziet er weer aardig uit. Alleen het formaat is veranderd. Een grote verscheidenheid van stukjes, raadsels, testvragen, bladvullingen en grappen vullen dit nummer. Vooral het stukje over het vliegende fort met tekeningen hebben wij met interesse gelezen. „De Postduif" en „La Prensa" blijken de enige bladen op Curaçao te zijn, die schaakborden kunnen drukken. Aardig.

ONS KONINKRIJK

VLIEGTUIG VERMIST.

Een Nederlands transportvliegtuig, dat Australisch en Nederlands militair en burgerlijk personeel vervoerde, wordt vermist op een vlucht naar Cairns in Noord-Queensland. Het vliegtuig vertrok op 6 September. Onder de vermisten zijn 7 Nederlandse jager-vliegers, die hun opleiding in de Verenigde Staten hebben gehad en Jacob Amboina, een Indiër, die de held was van de opstand tegen de Japanners in het begin van de oorlog. Volgens de Australische autoriteiten is het vliegtuig vertrokken in slecht vliegweer. Tot nu toe werd er geen spoor van teruggevonden.

SPOORWEG BIJ ELST IN ONZE HANDEN.

De spoorwegverbinding van Elst tussen Nijmegen en Arnhem is weer in Geallieerde handen. verklaarde Radio Oranje Donderdag. Het tweede Britse leger heeft Elst reeds een korte tijd in handen gehad, toen getracht werd in verbinding te komen met de door de lucht vervoerde troepen bij Arnhem. Radio-Oranje verklaarde ook, dat de Westelijke flank van de Britten nu een lijn volgt ten Zuiden van het spoorwegkilometer van Cuqk naar Groeven. De Oostelijke flank volgt de Maas over een afstand van 15 kilometer van Guyk naar Groningen. Er wordt hard gevochten langs het Kanaal van Antwerpen naar Turnhout. Ten Westen van Turnhout zijn de Canadezen met aanzienlijke strijdkrachten over het kanaal getrokken (Aneta).

SUCCES VAN NEDERLANDSE DUIKBOOT.

De Nederlandse Admiraliteit deelde Vrijdag mede, dat een Nederlandse duikboot twee Japanse kustschepen met kanonvuur tot zinken bracht in Nederlands Indische wateren. Dezelfde duikboot heeft in 1942 eveneens twee Japanse schepen tot zinken gebracht en wel in de Golf van Siam. Later ontsnapte deze duikboot op het kantje af naar de Indische Oceaan (Aneta).

SLAVEN VOOR DE DUITSERS.

De Duitsers slepen de arbeiders uit de Nederlandse fabrieken om aan de verdedigingswerken te arbeiden in het Oosten van het land, waarschijnlijk om stand te kunnen houden achter Rijn en IJssel. Radio-Oranje heeft de bevolking gewaarschuwd om zich niet door de Duitsers te laten inlijven in deze werkbataljons.

Een vrouw wordt een ladder afgedragen door mannen van de burgerlijke defensie in Zuid-Engeland, nadat een vliegende bom de woning vernielde, waarin de vrouw zich bevond.

BEKENDMAKING
VOOR H.H. HANDELAREN!

Op den 26sten September 1944 is van kracht geworden het Besluit van den Gouverneur van den 5den September 1944 (P.B. 1944 no. 155), waarbij het volgende is bepaald:

Artikel 1.

Voor de uitvoering van het bij of krachtens artikel 2 van het „Prijsopdrijvings- en Hamsterbesluit 1940" (P.B. 1940 No. 44) bepaalde moet worden verstaan onder:

a. „groothandel":

alle te koop aanbiedingen, verkoopen en/of afleveringen door den importeur aan handelaren in de betreffende goederen, in hoeveelheden, welke geacht kunnen worden te zijn bestemd voor wederverkoop;

b. „kleinhandel":

alle te koop aanbiedingen, verkoopen en/of afleveringen van goederen anders dan aan handelaren in de betreffende goederen, in hoeveelheden, welke geacht kunnen worden niet te zijn bestemd voor wederverkoop;

c. „kostprijs":

den voor de ontvangen goederen in rekening gebrachten c.i.f. prijs omgerekend in Curaçaosche guldens tot op geheele centen nauwkeurig, tegen den koers van den dag van ontvangst der goederen, vermeerderd met de douanerechten, vermeerderd met het evenredig deel der transportkosten, vermeerderd met het evenredig deel der in rekening gebrachte deviezen-provisie en met de bank- en telegramkosten beide laatgenoemde kosten to een maximum van 2% der totale f.o.b. waarde der goederen.

Artikel 2.

Handelaren in artikelen, waarvoor krachtens artikel 2 van het „Prijsopdrijvings- en Hamsterbesluit 1940" (P.B. 1940 no. 44) een maximumprijs dan wel een maximum winstpercentage is vastgesteld, zijn verplicht om deze artikelen, voor zoover deze voorhanden zijn in een voor verkoop bestemde ruimte voorzien te hebben van een aanduiding van den prijs waartegen deze goederen aan consumenten mogen worden te koop aangeboden, verkocht, of geleverd.

Artikel 3.

Handelaren in artikelen, waarvoor krachtens artikel 2 van het „Prijsopdrijvings- en Hamsterbesluit 1940" (P.B. 1940 no. 44) een maximumprijs dan wel een maximum winstpercentage is vastgesteld zijn verplicht bij verkoop dezer artikelen aan een wederverkooper, bij elke levering een rekening of factuur te verstrekken, op welke rekening of factuur vermeld dienen te zijn de prijzen, waartegen deze artikelen ten hoogste aan consumenten mogen worden te koop aangeboden, verkocht of geleverd.

Artikel 4.

Voor de berekening van de prijzen van artikelen, waarop krachtens artikel 2 van het „Prijsopdrijvings- en Hamsterbesluit 1940" (P.B. 1940 No. 44) een maximumwinstpercentage is vastgesteld, moeten de navolgende afrondingen worden toegepast:

bij verkoopsprijzen tot en met 25 cent, op het meest nabij gelegen bedrag in geheele centen, of op het meest nabij gelegen bedrag in halve centen, indien hierdoor de bedragen van 2½, 7½, 12½, 17½, of 22½ cent ontstaan,

bij verkoopsprijzen van 25 cent tot en met 1 gulden op het meest nabij glegen veelvoud van 2½ cent,

bij verkoopsprijzen van 1 gulden tot en met 5 gulden, op het meest nabij gelegen veelvoud van 5 cent,

bij verkoopsprijzen 5 gulden tot en met 10 gulden, op het meest nabijgelegen veelvoud van 10 cent en

bij verkoopsprijzen boven 10 gulden op het meest nabijgelegen veelvoud van 25 cent.

Het Hoofd van het Bureau voor Sociale- en Economische Zaken.

Vluchtelingen,

die sedert het uitbreken van den oorlog een toevlucht in het Staatsdeel Curacao hebben gevonden en die voor **REPATRIEERING** in aanmerking wenschen te komen, worden verzocht spoedigst volledige opgave van **NAAM, ADRES & NATIONALITEIT** schriftelijk in te dienen ter GOUVERNEMENTS-SECRETARIE, 24 Handelskade, Willemstad.

De wnd. Gouvernements-Secretaris,

F. J. J. Corver.

REFUGEES, arrived in CURACAO DURING OUTBREAK OF WAR and wanting to **REPATRIATE,** are requested to send in full particulars a.o. **NAME, ADDRESS & NATIONALITY** to The Government-Secretariat, 24 Handelskade, Willemstad.

F. J. J. Corver.

2—2 Acting Government-Secretary.